

ובל מאמנים

פערל ווערטער איבער אמן און תפילה אין די פרשה

מאצרות אמונים

צו בענטשן די אידן באהבה, נאר די ווארט "באהבה" באציהט זיך אויף די אנהויב ברכה, אז דער אויבשטער האט מיט ליבשאפט געהייליגט די כהנים: די חכמים זאגן (חולין צא ב) אז די אידן זענען באלויבט פאר ה' מער פון די מלאכי השרת, ווייל די מלאכי השרת דערמאנען השי"ת'ס נאמען נאר נאך דריי ווערטער אזוי ווי עס שטייט (שעיהו א) "קדוש קדוש קדוש ה' צבא-ות", און די אידן דערמאנען זיין נאמען נאך צוויי ווערטער, אזוי ווי עס שטייט (דברים ו ב): "שמע ישראל ה'... און פון דער לשון הפסוק: "ברוך ה'" קען מען זיך איבערצייגן אז די כהנים זענען מער באלויבט פון די אידן, ווייל זיי דערמאנען השי"ת'ס נאמען נאך איין ווארט ["ברוך"], דעריבער, בעפאר מ'דערמאנט דעם פסוק, לויבן זיי אויף דעם וואס זיי זענען געהייליגט געווארן מיט א אויסערגעווענליכע ליבשאפט, און זיי זאגן דעם נוסח הברכה: "אשר קדשנו... וציונו לברך את עמו ישראל - באהבה".

זיי באקומען פון די אידן, דעריבער ווארט זיי די תורה: "אמור להם" - זיי זאלן נישט אינזיגן האבן ביי זאגן ברכה צוליב זייער אייגענע טובה, נאר צוליב די טובה פון די אידן, אזוי ווי רש"י באטאנט: "אמור להם... בכוונה ובלב שלם".

זיין תלמיד, רבי שלמה קליין אב"ד זענטא האט מיט דעם ערקלערט דעם נוסח פון ברכת כהנים: "וציונו לברך את עמו ישראל באהבה"; לכאורה, ווי טרעפן מיר אז די כהנים זענען באפוילן געווארן בענטשן די אידן 'באהבה'? נאר דאס וואס די תורה האט באפוילן די כהנים זיי זאלן שטענדיג האלטן אקעגן זייערע אויגן נאר די טובה פון די אידן און נישט זייער אייגענע טובה, איז דאך דאס די גרעסטע מדריגה פון אהבת ישראל.

כתב סופר; 'ליקוטי שלמה' דף קק

ריכטיג תשובה טון פארן 'ודע תעלומות'

"וְהִתְוַדַּתְוּ אֶת חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ" (ה) (ה)

ס'איז באקאנט וואס דער רמב"ם שרייבט (תשובה ב ב): דער יודי פון א זינדיגער דארף ארויסקומען פון זיין טיפן הארץ, מיט א ריכטיגע חרטה, אזוי ווייט: "שיעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם".

מיט דעם יסוד ערקלערט דער קאנזייער מגיד וואס מיר בעהטן ביי שמונה עשרה: "והחזירנו בתשובה שלימה לפניה", מיר זאלן אזוי אמת'דיג תשובה טון, עס זאל זיין קלאר פאר השי"ת אז מיר וועלן מער נישט זינדיגן.

דער אוורובער רבי בעל 'באר משה' האט מיט דעם אויך ערקלערט דעם נוסח פון דער ווידיא אין יום כיפור: "אתה יודע ראי עולם ותעלומות סתרי כל חיי... ובכן יהי רצוני... שתכפר לנו על כל חטאתינו...". לכאורה, עס איז דאך פונקט פארקערט, דאס וואס דער אויבשטער איז א 'ודע תעלומות' ברענגט דאך צו מ'זאל זיך פירן מיט אונז מער שטרענג, און דאס איז נישט קיין סיבה אויף כפרה? נאר לויט וואס מיר האבן פריער געזאגט פארשטייט מען זייער גוט, ווייל דער אויבשטער איז א 'ודע תעלומות', קען ער עדות זאגן אז אונזער חרטה קומט ארויס פון טיפן הארץ.

עבודת ישראל, פרשת פרה, 'אש דת' ח"ט עמ' תרי"ג

'יודי' כדי צו מכניע זיין דאס הארץ

"וְהִתְוַדַּתְוּ אֶת חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ" (ה) (ה)

רבי אהרן קאטלער האט זיך געוואונדערט:

אין רמב"ם (תשובה א לו) איז געדרינגען אז די מצוה פון יודי איז טייל פון די מצוה פון תשובה, וואס עס הייבט זיך אן מיט עזיבת החטא, חרטה, און קבלה לעתיד. לויט דעם, דארף מען פארשטיין פארוואס ביי 'תחנון' זאגן מיר פריער די וידי 'אשמנו בגדנו' און נאכדעם דערמאנט מען די חרטה געפילן מיט די דברי תחנונים?

ענטפערט ער: די וידי וואס מיט דעם הייבט מען אן דעם תחנון און עס איז מסודר לויט דער סדר פון אל"ף בית", איז נישט צוליב די מצוה פון וידי, נאר אונז דערמאנען ווי ווייט מיר זענען פארזינקען אין די טיפעניש פון די עבירות, 'פון אל"ף ביז ת"ו', וואס דאס וועט צוברענגען אז די הארץ וועט נתעורר ווערן תשובה טון ווי עס דארף צו זיין.

משנת רבי אהרן בחקותי.

בענטשן מיט ליבשאפט

"פה תברכו את בני ישראל אמור להם" (ו כג)

לכאורה וואלט גענוג געווען די תורה זאל שרייבן: "פה תברכו את בני ישראל", פארוואס פעלט אויס: "אמור להם"?

זאגט דער 'כתב סופר':

ווייל די כהנים האבן הנאה געהאט פון די ברכה און השפעה פון כלל ישראל, דורך די מתנות כהונה וואס

די אמונים

רמזים פון אמן אין די פרשה

צ' אמנים אין שול

"כָּל הַבָּא לְצַבָּא צָבָא לְעַבְדָּהּ עַבְדָּהּ בְּהֶלֶל מוֹעֵד" (ו כג)

פון דער פסוק קענען מיר האבן א רמז צו די דעה פון די פוסקים (שו"ת הרמ"ע מפאנו קט) וואס זאגן אז אין די צאל פון די ניניציג אמנים וואס די חכמים האבן באשטימט צו זאגן יעדן טאג (תיקו"ז חדש קלב א), קען מען אריינרעכענען נאר אזעלעכע אמנים וואס מענטפערט אויף ברכות, און נישט אויף קדישים: 'צבא' - איז ראשי תיבות 'צ' אמן ברכות', און ווייל מ'קען אנקומען צו די צאל פון ניניציג אמנים נאר דורך זיך אויפהאלטן אין שול און ענטפערן אמן אויף די ברכות השחר און חזרת השי"ץ, דעריבער האט די תורה געשריבן: "כל הבא לצבא צבא לעבוד עבודה באהל מועד" - וואס ד.מ. קומען אין שול.

מרום הרי"ס אין די הקדמה

די כהנים זענען מער באלויבט פון די אידן

"בְּרַכְּךָ ה' וְיִשְׁמְרְךָ" (ו יכד)

אסאך וואונדערן זיך אויף דער נוסח פון ברכת כהנים פארן דוכנין: "וציונו לברך את עמו ישראל באהבה" - ווי זענען די כהנים באפוילן געווארן בענטשן די אידן 'באהבה'?

א וואונדערליכער פשט אויף דעם ברענגט רבי עזרא אלטשולר דער רב וויינטאט אין נאמען פון רבי לייב כהן פון קייאן:

די כוונה איז נישט אז די כהנים זענען באפוילן געווארן

דאס זעלבע טרעפן מיר ביי די ברכות קריאת שמע צופריה און ביינאכט וואס מ'לויבט אויף די ספעציעלע ליבשאפט וואס די אידן האבן מער פון די מלאכי השרת, וואס זעהט זיך אן אין דעם פסוק: "שמע ישראל, און צוליב דעם בעפאר זיי זאגן דעם פסוק, פירט מען אויס ביי שחרית די ווערטער: "הבוחר בעמו ישראל באהבה", און ביי מעריב מיט די ווערטער: "אוהב עמו ישראל".

שו"ת 'תקנת השבים' אורח סי' א'

וועלעכע תפילה הערט השי"ת צו?

"יִשְׂאֵה' פִּנּוּ אֶלְיָי וְיִשֶׁם לִּי שְׁלוֹם" (ו כו)

"איין פסוק שטייט 'יִשְׂאֵה' פִּנּוּ אֶלְיָי, און אין איין פסוק שטייט (דברים יז) 'אֲשֶׁר לֹא יִשְׂאֵה פָּנָיו; פלעגט רבי יוסי בן דוסתאי זאגן, וויאזוי קען מען פארשטיין די צוויי פסוקים? נאר 'יִשְׂאֵה' פִּנּוּ - אויף אזאך וואס איז 'בינך' לבנינו, צווישן דיר און אים [ד.מ. הקב"ה], 'אשר לא ישא פנים' - אויף אזאך וואס איז 'בינך לבין חבירך' [צווישן דיר און דיין חביר, וואס נאר נאכן איבערבעהטן וועט ער האבן א כפרה]."

דער בעל שם טוב הק' האט ערקלערט די כוונה פון מדרש איבער די ענין פון דאווענען ווי עס דארף צו זיין: אויב ווען א מענטש דאוונט אויף זיינע שוועריקייטן, געדענקט ער אויך די זאך 'שבינך לבנינו', ד.מ. די צער השכינה וואס פילט מיט זיין צער, אזוי ווי עס שטייט (שעיהו סג טו): "בְּכָל צָרָתָם לֹו צָר", איז ער פארזיכערט אז השי"ת וועט צוהערן זיין תפילה, אבער אויב ביים דאווענען האט ער נאר אינזיגן אויף וואס ס'איז 'בינך לבין חבירך', ד.מ. אויף זיינע גשמיות'דיגע געברויכן, אן אינזיגן האבן די צער השכינה, דעמאלטס 'לא ישא פנים' אנגעמען זיין תפילה.

דברי ישכר' [רי"ב פון סטראוניץ] עמ' קכד

אזוי האט זיך געפירט דער בעל שם טוב הק' >

"יעדער איד זאל זאגן די ברכות השחר... דווקא אין בית המדרש, כדי מזכה זיין די אידן מיט ענטפערן אמן, און אויך ווייל עס איז דער אנהויב פון קבלת עול מלכות שמים, און אזוי האט זיך געפירט מרן המעל שם טוב זלה"ה."

'אור עינים' [פון ר"א] פון קאמארנא ח"ב

תענה אמונים

פנינים וביאורים
על 'ברכת המזון'

ברכת המזון - די בקשה רצה' (ג')

מנוחת אהבה ונדבה

די ווערטער "לשבות בו ולנוח בו באהבה כמנוח רצונך" דארף א הסבר; וואו איז מען באפוילן געווארן מ'זאל רועהן 'באהבה'?, נאר, מ'קען עס ערקלערן לויט די גמרא אין מסכת שבת (י א): "הנותן מתנה לחבירו - צריך להדיעו. און מיר האבן אויך אזוי געלערנט אין א בריתא: דער אויבשטער האט געזאגט פאר משה: איך האב א גוטע מתנה אין מיניע אוצרות וואס איך נאמען איז 'שבת', און איך וויל עס געבן פאר די אידן - גיי זיי צו וויסן טון דער דעם." טייטש רש"י (שם א) און דער וואס געבט די מתנה דארף צו וויסן טון אז פון אים קומט די מתנה כדי עס זאל זיך פארמערן די ליבשאפט צווישן זיי.

קומט אויס אז דער אויבשטער האט אונז צו וויסן געטון די מתנה פון שבת כדי אז דורך דעם זאל זיך פארמערן די אהבה צווישן אונז און אים, דעריבער זאגן מיר: "לשבות בו ולנוח בו באהבה" (משנת כפי ח"ד עמ"ב צב).

די שבת איז דער שורש פון די ששת ימי המעשה

מ'דארף פארשטיין: פארוואס בעהטן מיר: "שלא תהא צרה ויגון ואנחה, דווקא בינים מנוחתנו, איבערהויפט, אז אויך אין די וואכעדיגע טעג בעהטן מיר אויך דעם ביי שמונה עשרה: "והסד ממנו יגון ואנחה"?

ועס זענען באקאנט די ווערטער פונעם 'אור החיים' הקדוש, אויפן פסוק (שמות כ' א): "כי ששת ימים עשה ה' ווען השי"ת האט באשאפן די וועלט האט די וועלט געקענט עקזיסטירן נאר זעקס טעג, און יעדן זונטאג וואלט דער אויבשטער געדארפט באנייען די בריאה, נאר, ווען השי"ת האט באשאפן דעם שבת, האט ער אין דעם אריינגעלייגט א ספעציעלן כח וואס דורך דעם קען די וועלט עקזיסטירן נאך זעקס טעג, און אזוי האט השי"ת אוועק געשטעלט דעם כח פון שבת אויף אייביג.

פון דעם קומט אויס אז די שבת איז דער שורש אויף די קומענדיגע ששת ימי המעשה. און אזוי ווי מיר זעהן ביי אים ביימער, און אזוי אויך ביי אלע באשעפענישן וואס האבן תולדות, אויב עס איז פארהאן אפילו נאר א קליינע פעלער אין זייער שורש, דערקענט זיך דער פעלער אין אלע צווייגן וואס קומען ארויס פון דעם, אזוי אויך ווען עס האנדלט זיך איבער די וואכעדיגע טעג וואס זייער שורש איז שבת - נאר אויב מיר וועלן אכטונג געבן דעם שבת בשלימות און קיין פעלער, דעמאלטס וועלן די ששת ימי המעשה וואס זענען אנגעהאנגען אין שבת זיין בשלימות אזוי ווי די שבת.

מיר דעם פארשטייט מען פארוואס מיר בעהטן א ספעציעלע בקשה אין שבת: "שלא תהא צרה ויגון ואנחה" וואס דאס זאל אונז און עס אפהאלטן פון צו רועהן ווי די שבת וואס זיין "בינים מנוחתנו", וואס דורך דעם

זענען מיר פארזיכערט אז אויך אויף די שבת וועט עס זיין גוט וואס מיר נישט לייזן פון יגון ואנחה (בני יששכר מאמרי השבתות ז'ג).

'לא תהא צרה' פאר די וואס היטן שבת

אין די פתיחה צו שו"ת מן השמים' (מהד"ר מרגליות עמ"ה) ווערט געברענגט אין נאמען פון רבי אליהו מלונדריש פון די בעלי התוספות, וואס מ'האט אים אנגערעדט אין חלום אויף דעם וואס מיר בעהטן שבת: "שלא תהא צרה ויגון בינים מנוחתנו", פארוואס בעהטן מיר נישט אויף אונז אליין: "שלא תהא צרה ויגון", לכאורה איז דאך געברענגט מ'זאל דאווענען אויך אזוי ווי צו דאווענען פאר טאג?

און ער האט אין חלום געענטפערט, אויב מיר וועלן אזוי זאגן וועט עס אויסזעהן א מיר ווילן נישט זיין אין א צרה ויגון 'בינים מנוחתנו', אבער אין די אנדערע טעג חלילה יא. דעריבער געברענגט מיר: "שלא תהא צרה ויגון ואנחה בינים מנוחתנו", וואס דאס מיינט אז קיינמאל זאל נישט זיין צרה ויגון פאר דער וואס רוהט אין דעם טאג, נאר די וואס האלטן נישט שבת זיי זאלן האבן צרה ויגון... און פירט אויס: "און איך האב זיך אויפגעוועקט פון מיי שלאף, און דאס איז געווען א כנראה, און נישט א חלום וואס איז נאר 'אחת מששים לבנואה'."

ענליך צו דעם האט דער שר שלום פון בעלזא געטייטש: די "כ"ת פון 'בינים מנוחתנו', איז טייטש 'וועגן' - ד.מ. מיר בעהטן נישט אויף 'יום מנוחתנו' נאר: "שלא תהא צרה ויגון ואנחה", צוליב דער זכות וואס מיר רועהן אין מנוחתנו". און אזוי ווי אברהם האבן געבעהטן (בראשית י"ח כג): "התשחית בחמשה יום את ה'עיר', טייטש דער 'אבן עזרא': 'וועגן די פינעף'."

די תפילה פון רבי חיים פאלאג'י

עס איז פאסיג אראפברענגען וואס רבי חיים פאלאג'י ברענגט אראפ אין זיין ספר 'ערת החיים' (אות ג) אין נאמען פון ספר חסידים, אז ס'איז געווען אן חסיד וואס פלעגט דאווענען יעדן ערב שבת עס זאל נישט פארסין א שריפה אין שבת כדי מ'זאל חלילה נישט צוקומען צו חילול שבת. שרייבט אויף דעם רבי חיים פאלאג'י: "און איך אויך, מיום דעת' האב איך זיך געפירט צו לערנען תהלים מיט די חבורה יעדן ערב שבת פאר מנחה, כדי צו בעהטן צו השי"ת אזוי ווי יענער חסיד האט געטון, און אין די י"ה רצון נאכן תהלים האב איך מתקן געווען זאגן דעם נוסח:

"ותצילנו ותשמרנו לנו ולכל בני ישראל אחינו בכל מקומות מושבותיהם משריפה ולדליקה ושום דבר רע, ולא יבוא עמך בית ישראל לחלול שבת קדשך, ונכלה לשמור כל שבתות קדשך וכל מי חיינו במחשבה ודבור ומעשה, ביראה ואהבה ושמחה רבה."

מעשה אמונים

א וועכנטליכע ערצילונג
אויף אמון און תפילה

א 'ברכה' וואס האט געענדערט זיין לעבן

אין בית דין של מעלה די גאר וויכטיגסטע זאכן איבער דיין עתיד אין דיין רוחניותדיגע לעבן; צי דו וועסט האבן גוטע חברותות אין די קומענדיגע יאר? צי די גמרא און די מפרשים וועלן זיין זיס און דיין מויל?

איך האב שוין א לאנגע צייט צוריק געהערט אז דער הייליגער ראשפיצער רב זצ"ל האט געזעצט פאר זיינע חסידים זיין ספעציעל מארץ זיין ביי די ברכה פון 'אהבה רבה' וואס שבעות אינדערפריה, זאגן די הייליגע ווערטער מיט כוונה און תחנונים פארן אויבערשטן ער זאל באלייכטן זייערע אויגן זיי זאלן פארשטיין די תורה קדושה. דער ראשפיצער רב אליין האט זיך אויך אזוי געפירט, און מ'דערציילט נאך אז די ברכה 'אהבה רבה' אין יו"ט שבעות האט געדויערט ביי אים ארום צוויי שעה, און דורך דעם האט ער זוכה געווען צו זיינע געוואלדיגע מדרגות אין תורה און אין יראת שמים.

פראבר דו אויך די עצה, נעם זיך אונטער צו זאגן 'אהבה רבה' אין דעם קומענדיגן יו"ט שבעות ווארט ביי ווארט מיט געפיל און מיט ספעציעלע כוונה, דאון אויך דיין מאב, און עס איז נישט קיין ספק אז דער אויבשטער וועט זיכער צו הערן דיין געבעט און וועט דיר שיקן זיין הילף.

געדענק: דאס איז דיין געלעגנהייט, זיי נישט מוותר אויף דעם!

חיים האט זיך געזענגט פונעם רב מיט א געפיל פון פרישקייט און באנייאונג. זיין הארץ איז געווען פול מיט אהפגענוג אויף די תפילה וואס וועט אפטר ענדערן זיין גורל.

עטליכע טעג נאכדעם, יו"ט שבעות אינדערפריה, האט חיים געלייט זיינע פוס טריט צו א גרויסע און א באקאנטע שול, ער האט זיך אוועקגעזעצט אונטן אין שול, און האט אנגעהויבן זאגן די 'פסוקי דומרה' מיט גרויס הרגענות.

זיין ברכה 'אהבה רבה' איז חיים אויפגעשטאנען פון זיין פלאץ און האט זיך געוואונדן צו די 'אוצר הספרים' נעבן שול. אין די שטילע ווינקל האט ער זיך ערלויבט זיך אפגעמען צו שווערע פעקל וואס ער טראגט שוין אויף זיין הארץ אזויפיל צייט.

"אבינו אב הרחמן, המרחם רחם עלינו" - האט ער זיך צוכליפעט אין א געוויין, ווען ער דערמאנט זיך די אלע שווערע חדשים וואס זענען אריבער אויף אים ביזן יומטויג טאג; "זכנו בליבו בינה להשכיל, לטמוע ללמוד וללמד... והאר עינינו בתורתך... וייחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך".

אזוי, אין לויף פון לאנגע מינוטן איז חיים געווען פארטיפט אין זיין געוויין, און ביי די ענדע פון די ברכה האט ער געשפירט ווי א נייע גייסט קומט אין אים אריין.

ארום א האלב יאר נאכדעם האט דער רב פון די קהילה פארצופאל געטראפן זיין גוטער פריינד וואס האט געדינט אלץ דער משגיח אין די ישיבה וואו חיים האט דארט געלערנט. אוממיטן שמועס האט ער דערמאנט פארן יו"ט שמועס וואס ער האט געטען מיט חיים הארט נאכנישט אינטערעסירט אויף זיין צושטאנד, און יעצט האט ער אויסגענוצט די געלעגנהייט.

די ענטפער פונעם משגיח האט אים איבערראשט, זיין אויפפירונג איז געווען העכער אלע פאנטאזיעס.

"חיים איז ממש א בלום, די שטאלץ פון די ישיבה. אנהויב זיין ערשטע יאר אין די ישיבה האט ער טאקע נישט מצליח געווען זיך צושטעלן צו די לימודים, אבער אין א העלן טאג, לויט וואס עס דאכט זיך מיר איז עס געווען נאנט צום יו"ט שבעות, איז ער אריבער א דראמאטישער ענדערונג וואס איך געדענק נישט אלע יארן אלץ משגיח.

איך האב נישט קיין קלארע ערקלערונג אויף דעם, אבער דאס איז די מצאיות, אין א קורצע צייט האט חיים געטוישט זיין סטאטוס נישט צו דערקענען, און היינט צו טאג איז ער פון די אויסגעצייכנטע פון די ישיבה.

דער רב האט זיך געזענגט פון זיין פריינד מיט א געפיל פון צופרינקייט, ווען נאר ער ווייסט דעם סוד. דער בחור האט געהאט פארשטאנד אויסצוזאגן די געלעגנהייט וואס אין אים געגעבן געווארן. ער האט ריכטיג משקייע געווען כוחות אין די ברכות התורה אין דעם יום הדין אויף די תורה, און די רעזולטאטן האבן נישט פארשעטיגט צוקומען.

איין ברכה וואס איז געזאגט געווארן ווי עס דארף צו זיין האט אינגאנצן געטוישט די בילד פון איין זייט צום צווייטן.

אור הפרשה: במדבר תשע"ח

חיים, דער טעמע פון אונזער ערצילונג, איז א יונגער בחור, פון א גוטע און חשובע פאמיליע. זיינעדיג אין תלמוד תורה און אין ישיבה קטנה האט זיך נישט ספעציעל אנגעהוהן זיינע טאלאנטן, אבער ער האט געלערנט פליסיג מיט א געוואלדיגע התמדה, וואס דאס האט צוגעברענגט ער זאל אנגענומען ווערן אין איינע פון די בעסטע ישיבות אין די עולם הישיבות, א ישיבה וואו דארט האבן געלערנט הונדערטער אויסדערוועלטע בחורים.

די עלטערן פון חיים זענען זיכער געווען אז אין אזוי א אויסגעצייכנטע ישיבה וועט זייער זון שטייגן מער און מער, אבער צו אלעמענס ווייטאג, פונקט דארט, אין די בעסטע פלאץ, האט ער אנגעהויבן נאך פון זיינע מדרגות אין לערנען. אין די צייט וואס אלע זיינע חברים האבן מצליח געווען און זענען שטארק געשטיגן, איז חיים שטארק געפאלן.

עס איז שווער שילדערן אויף א פאפיר די שטארקע ווייטאג און צובראנקנישט פון חיים, זעהנדיג אז ער קען נישט מיטלעבן די לימודים וואס ווערן געלערנט אין ישיבה. עס האט נישט געהאט קיין לאגישע ערקלערונג, אבער עס איז א פאקט אז חיים האט נישט מצליח געווען צו לערנען. יעדעס מאל וואס ער האט געשעפנט די גמרא, האט ער באלד געפילט ווי די אותיות קוקן אים אין מיט שטרענגע בליקן, ווי זיי וואלטן אים געזאגט: דו ווייסט דען נישט, דו וועסט נישט מצליח זיין!

דער כח פון לערנען פליסיג וואס אים באגלייט ווען ער האט געלערנט אין ישיבה קטנה, איז געווארן שוואכער און שוואכער; ביי די שיעורים, אזוי אויך אין די אנדערע סדרים, האט ער רוב צייט אריבער געפירט מיטן זיך פארקלאצן אויף גארנישט, און אויך ווען די גאנצע בית המדרש ארום אים האט געקאכט און גערודערט אין לערנען, איז ער געשטאנען ווי א פרעמדער.

ביי די בחינות האט ער באקומען זייער ווייניג פראצענט וואס דאס האבן נאכמער צוקלאפט זיין גייסט, און דער 'כח הרצון' וואס ער האט נאך עפעס געהאט אין זיך איז כמעט ווי פארלאשן געווארן.

אין לויף פון די גאנצע ווינטער-זמן איז חיים געפאלן מער און מער, און דאס האט זייער געוירקט אויף זיין צושטאנד, זיינע לימודים זיינען אין ישיבה, און סיי צווישן זיין פאמיליע. ער האט זיך אינגאנצן פארהוילן פון די כוחות וואס ער האט אריינגעלייגט און פון די ביסל הצלחות וואס ער האט יא געהאט, ווען דאס גרעסטע פון אלעס איז געווען דאס וואס ער האט נישט געהאט קיין דרייט זיך צו ווענדן צו איינעם בעהטן הילף.

אנהויב דער זומער-זמן איז חיים צוריק אין ישיבה ווען זיין צושטאנד איז שרעקליך. חברותות האט ער נישט געהאט, זיינע חברים האבן זיך פון אים וועקגעדרייט און דער פארצווייפלונג האט אנגעהויבן עסן אין אים מיטן גאנצן כח.

עטליכע וואכן זענען אדורך גאכן אנהייב דעם זומער-זמן, און נאר דעמאלטס האט חיים זיך געשטארקט און זיך געוואונדן נאך הילף צו דער רב פון די קהילה וואו זיינע לעלטערן זענען געווען מיטגלידער. ער איז געשטאנען פאר אים מיט אוועקלידע פוס, און מיט א ציטערדיגע שטימע האט ער קורצגעהייט געשילדערט זיין ביטערן צושטאנד. "איך האב אינגאנצן פארלוירן דעם חשק צום לערנען, עס שפיר זיך פארלוירן און צומישט...". עס האט זיך דערקענט די ווייטאג אין יעדע ווארט וואס איז ארויסגעקומען פון זיין מויל.

דער רב וואס איז געווען שאקירט הערנדיג די ווערטער, האט בילד פארשטאנען אז סתם ווערטער פון חיזוק וועלן נישט העלפן פאר די צוקלאפטע זעהל, דער בחור האט זיך גענויטיגט אז אסאך מער פון דעם, און ער האט זיך פארזינקען אין זיינע געדאנקען אויף א לאנגע צייט, ביז פלוצלינג איז אים לעכטיג געווארן זיינע אויגן.

מיין טייערער פריינד, ביזסט אנגעקומען פונקט אין די ריכטיגע מינוט!" - האט דער רב זיך געוואונדן צום בחור און אים געזאגט: "אט, קומט שוין צו גיין דער יו"ט שבעות. זיכער ווייסטו אז איך דעם יו"ט איז נישטא קיין ספעציעלע מצוה אזוי אין די אנדערע ימים טובים, דאס קומט אונז לערנען, אז אנדערשט פון אנדערע ימים טובים וואס עס פלעגט זיך אויס א ספעציעלע הכנה כדי צו געבן אים זיין ליכטיגקייט, איז דער יו"ט שבעות - דער יו"ט פון מתן תורה, וואס איז א יו"ט וואס איז א קוטלע פאר יעדן איד וועלעכע מצב ער געפינט זיך, און יעדער איד קען זוכה זיין צו א 'קבלת התורה' פון דאס, און קיין פארבינדונג אין וועלעכע אומשטענדן ער געפינט זיך.

די נייעררייגקייט פונעם בחור האט זיך ערוועקט און האט געוואלט נאך הערן, און דער רב האט פארגעזעצט זיין ווערטער:

"אין ספרים הקדושים ווערט געברענגט אז יו"ט שבעות איז א 'יום הדין' אויף די תורה. אין דעם טאג משפט מען